

« פרופ' ברטולד פרידלנדר

מחנכים לשלום

אל מול גלי האלימות על רקע לאומני, בשורת הדוקיום תגיע דווקא מהאקדמיה. דוגמה לשיתוף פעולה ייחודי בין סטודנטים ערבים ויהודים

בשבועות האחרונים אנו שומעים מדי יום בחדשות על אירועים לאומניים שחלקם הגיעו גם למערכת החינוך. בתקשורת מציגים לנו תמונות לא פשוטות של מקרי אלימות רבים, שבעקבותיהם עולה השאלה: לאן נגיע מכאן? האם אלו המצבים שאליהם אנו רוצים להביא את ילדינו? בישראל קיימים עשרות מוסדות על-תכונניים ואקדמיים שבהם לומדים יחד מכלל העדות והמגזרים – יהודים, ערבים מוסלמים ונוצרים, דרוזים וצ'רקסים. איני נאיבי. אין ספק שהתחושות לא נעימות. נכון, המצב לא פשוט ויש קולות שמנסים להצית את האש בכל פעם מחדש, מכל מיני צדדים ומכל מיני סיבות. הרצון הזה להקות דם, ולא משנה אם אתה יהודי או מוסלמי או נוצרי, מעורר הרבה שאלות ותהיות מה נכון וחשוב להיעשות בימים אלו כדי לשנות את המצב.

אני רוצה להאמין שהאקדמיה היא מקום שמלכד, שמחבר, מקום לדו־קיום שבו כל אחד יכול להביע דעה ולבטא את אשר בלבו. שי תוף הפעולה וההכרה בשותפות הגורל אל להם להיות תחומים רק לחיי יהודים וערבים בישראל. גם בימים של אי-הידברות פוליטית ישנה חשיבות אדירה לשיתופי פעולה מסחריים, מדעיים ואחרים בין ישראל ובין הרשות הפלסטינית. מעבר להשלכות הפוליטיות של מהלכים אלה, יש בכוחם להביא לשינוי משמעותי.

השבוע אנו מציגים את תוצאות פרויקט מחקר "ביו־אקספלור" שאני עומד בראשו ביחד עם ד"ר גילי יוסף מהחוג לביוטכנולוגיה במכללה האקדמית הרסה. הפרויקט עוסק במחקר צמחים באגן הים התיכון. הפרויקט, שנמשך שלוש שנים, הוא בתמיכת האיחוד האירופי והנו אחד ממספר מצומצם של פרויקטים שנבחרו מתוך למעלה מ־700 בקשות שהוגשו לאיחוד. זו הפעם הראשונה שמכילה אקדמית בישראל זכתה להוביל פרויקט במסגרת הזו. שותפינו לפרויקט הם מקבילינו ממוסד מחקר בשכם, BERG, שבשטחי הרשות הפלסטינית וכן מוסדות מחקר מיוון וספרד.

באמצעות שיתוף הפעולה הייחודי עם החוקרים מהרשות הפלסטינית נוצר דיאלוג ישראלי-פלסטיני בעולם המחקר. סטודנטים מהחוג לביוטכנולוגיה, יהודים וערבים יחד, חקרו ימים ולילות למען מטרה משותפת. בניגוד למציאות הפוליטית שבה מתקיימת מחלוקת על שטחי הארץ, במהלך המחקר המשותף חקרנו את הפוטנציאל לסגולה רפואית של צמחים הייחודיים לחבל הארץ שלנו, כל צד עם האהבה, הנרטיב והחיבור שלו אל האדמה שהיא במוקד הסכסוך.

ממצאי המחקר הנם בעלי חשיבות ברמה עולמית. הממצאים פורסמו במאמרים בכתבי עת בינלאומיים והם בסיס למחקרי המשך עתידיים בתחום. הצמחים שחקרו המדענים והסטודנטים היהודים, הערבים והשותפים הנוספים הם בעלי פוטנציאל לתעשיית הרופות והקוסמטיקה. אתם, הקוראים מאמר זה, שואלים מן הסתם: "אז מה זה מעניין?" אז כן. זה מעניין וזה חשוב. חשוב לך ולי. חשוב לכולנו. אולי באמצעות מחקר משותף כזה ועוד דומים לו בעתיד נוכל למצוא את הדרך לחיים משותפים באמת ולא רק לרגעים, למחקרים או לתקופות מזדמנות. ●

הכותב הוא נשיא המכללה האקדמית הדסה

בניגוד למציאות הפוליטית שבה מתקיימת מחלוקת על שטחי הארץ, במחקר המשותף חקרנו את הפוטנציאל לסגולה רפואית של צמחים הייחודיים לחבל הארץ שלנו, כל צד עם האהבה, הנרטיב והחיבור שלו אל האדמה שהיא במוקד הסכסוך"